

Działanie n -argumentowe (wewnętrzne) - każda funkcja $f: A^n \rightarrow A$

- $n=0 \rightarrow$ kontekstny element zbioru A
- $n=1 \rightarrow$ działanie unarne - argumenty i wartości w zbiorze A
- $n=2 \rightarrow$ działanie binarne (algebraiczne)

W n -elementowym zbiorze można zdefiniować n^2 działań binarnych

Oznaczenie $x * y := \star(x, y)$

np. dodawanie jest działaniem wewnętrznym w \mathbb{N} i \mathbb{Z}
ale nie jest wewnętrzne w zbiorze liczb nieparzystych

Jeśli F - układ działań w $A \neq \emptyset$, to para (A, F) nazywa się algebrą
np. $(\mathbb{N}, +)$, $(\mathbb{Q}, +, -, \cdot)$, $(2^M, \cup, \cap)$

Własności działań binarnych

* jest przemienne w A jeśli $\forall x, y \in A \quad x * y = y * x$

* jest łączne w A jeśli $\forall x, y, z \in A \quad x * (y * z) = (x * y) * z$

* jest rozdzielne względem \diamond jeśli

$$\begin{aligned} \forall a, b, c \in A \quad a * (b \diamond c) &= (a * b) \diamond (a * c) \\ \text{i } \forall a, b, c \in A \quad (b \diamond c) * a &= (b * a) \diamond (c * a) \end{aligned}$$

e jest elementem neutralnym działania $*$ jeśli $\forall a \in A \quad a * e = e * a = a$

b jest elementem odwrotnym do a względem działania $*$
jeśli $a * b = b * a = e$ (e - element neutralny)

Przykłady

- dodawanie i mnożenie są łączne i przemienne
- odejmowanie i dzielenie nie są ani łączne ani przemienne
- złożenie w zbiorze funkcji $f: X \rightarrow X$ jest łączne ale nie przemienne
- mnożenie jest rozdzielne względem dodawania
- koniunkcja jest rozdzielna względem alternatywy, a alternatywa względem koniunkcji
- 1 jest elementem neutralnym mnożenia w \mathbb{R}
- w algebrze $(\mathbb{Z}, +, \cdot)$ - x jest odwrotny do x względem dodawania

Grupa to algebra (G, \circ) \circ - działanie binarne takie, że

- 1) \circ jest łączne
- 2) istnieje element neutralny e
- 3) każdy element zbioru G jest odwracalny

grupa jest przemienna jeśli \circ jest przemienne

np. $(\mathbb{Z}, +)$ $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$

Pierścień to algebra (P, \oplus, \odot) \oplus, \odot - działania binarne takie, że

- 1) (P, \oplus) jest grupą przemenną
- 2) \odot jest łączne
- 3) \odot jest rozdzielne względem \oplus

Pierścień jest przemienny jeśli \odot jest przemienne

Element neutralny \oplus - zero pierścienia

Element neutralny \odot - jedynka pierścienia

Ciało to pierścień (P, \oplus, \odot) taki, że $(P \setminus \{0\}, \odot)$ jest grupą przemenną

np. $(\mathbb{R}, +, \cdot)$ $(\mathbb{C}, +, \cdot)$